

Zoja wereldkampioen!

Voor de 16^e keer is Zoja Golubeva (Зоя Аляксандраўна Голубева) wereldkampioen bij de dames geworden. Dit mag een formidabele prestatie genoemd worden, die door weinig sporters behaald is. Over een periode van 31 jaar, met een onderbreking van 10 jaar tussen 2000 en 2010, heerst zij.

In 1986 werd zij voor de eerste keer wereldkampioen, in haar eigen woonplaats Minsk. Zij won in een tweekamp van Elena Altshul. De volgende titels behaalde zij in 1988, 1990, 1991, 1992 in een match tegen Nina Hoekman, 1994, 1995, 1996 in een match met Karen van Lith, 1997, 1999, 2000 in een match tegen Nina Hoekman, 2010, 2013, 2014, 2015 en nu dus in 2017.

De eerste drie WK's won zij voor de Sovjet-Unie de andere wereldtitels formeel voor Letland.

In 1989 is zij na haar huwelijk naar Riga verhuisd, dat in die tijd nog tot de Sovjet-Unie behoorde, evenals Wit-Rusland waar zij vandaan komt. De eerste wereldtitel veroverde zij onder haar meisjesnaam Sadovskaja.

Zelf heb ik Zoja leren kennen bij het toernooi om de WK dammen dames in Velp in 2001. Ik was toen perschef bij het toernooi. Het was een wonderlijke kennismaking, aangezien we elkaar al 10 jaar kenden. Wij hadden namelijk een gemeenschappelijke vriendin: Elena Martjanova. We kenden elkaar al goed zonder elkaar ontmoet te hebben. Zoja is een bijzonder aardig mens en ik ben een grote fan van haar.

Zoja heeft een wonderlijke tijd doorgemaakt, verhuisd in een land, dat later in vele delen uiteengevallen is. Toen ik haar in Velp tegenkwam was zij een statenloze wereldkampioene. De acht wereldtitels die zij had, van 1991 tot 2000, waarbij vermeld staat dat zij voor Letland uitkwam, zijn formeel onjuist. In die tijd was zij immers statenloze. In Velp was zij dan ook illegaal, zonder visum. Gelukkig is na 2000 in die situatie verandering gekomen. Zij is al weer jaren een gerespecteerde coach van Letland en is zelfs op een officiële uitgave van een Letse postzegel afgebeeld.

In Velp werd zij 11^e, en in die periode daarna is er een gat van 10 jaar waarin er geen wereldtitel voor haar weggelegd was.

Zij liet haar damkracht onder andere zien in het derde Groningen Seaports masters, in december 2012, waar zij in een sterk gezelschap een met Kees Thijssen en Ron Heusdens gedeelde derde plaats wist te veroveren. In 1996 won zij bij het WK in Abidjan van Harm Wiersma.

Zoja is geboren op 30 april 1967 en is dit jaar nog maar 50 jaar geworden. Hopelijk laat zij nog jaren zien hoe goed en hoe lang je op hoog niveau kunt dammen.

Het talent is wel aanstormende, met de Poolse oud-wereldkampioen, de 26-jarige Natalia Sadowska, of de 25-jarige Olga Federovich die al eens Wit-Russisch kampioen is geweest, voor iemand als Vatoetin, die met het huidige WK meedeed. Of haar tweelingzus Darja. Of de 22-jarige Aygul Idrisova uit Rusland.

En natuurlijk het grote talent uit Nederland, de 24-jarige Heike Verheul. Deze twintigers moeten in staat zijn om Zoja van haar troon te stoten.

En anders is er nog het aanstormend talent, door Zoja opgeleid, de pas 17-jarige Elena Cesnokova, die in dit WK in Tallinn al zesde werd.

Maar zo lang Zoja plezier in het spelletje blijft houden, zal zij nog lang kunnen heersen.

Persoonlijk hoop ik dat ook.

Het vorig jaar had zij afstand van haar wereldtitel gedaan, zij was minder gemotiveerd.

Als zij dan toch een keer haar titel verliest zou het mooi zijn als Heike Verheul uit Nederland haar opvolgt. Heike heeft ten slotte een goede leerschool gehad. Maar gezien de hardhandige nederlaag die Heike in dit WK leed tegen Zoja kan dit nog wel even duren.

Bij de mannen doen de oudjes het ook nog goed. De eveneens 50-jarige Alexander Schwarzman werd voor de vierde keer wereldkampioen. Hij werd eerder kampioen in 1998, 2007 en 2009. Met Schwarzman hebben we ook een bijzondere wereldkampioen. Hier, bij de heren, had de jeugd het al even overgenomen, maar kwamen de oudjes nog aardig terug.

De tijd van Wouter Wolff en Martijn van IJendoorn komt wel.

Met vijf jeugdige spelers heeft Nederland goud in handen. Wouter Wolff deed het beter dan verwacht, hij heeft zelfs kans gehad op het wereldkampioenschap.

De druk was blijkbaar nog iets te groot gezien de malle blunder tegen Valneris.

De laatste ronde was ontzettend spannend, in een kwartier tijd hadden we drie mogelijke wereldkampioenen. Allereerst Valneris die bovenaan stond, maar nog voorbij gestreefd werd door eerst Tsjizjov, die verrassend won van Vadim Wirny en ten slotte Alexander Schwarzman die het geluk had dat zijn tegenstander een alles of niets poging deed om te winnen.

Martijn Van IJzendoorn is een uitzonderlijk talent die zeker wereldkampioen kan worden, maar wat hij tegen Schwarzman deed, kon absoluut niet.

De opening was vragen om een nederlaag. Het lijkt me geen voorbereide opening. Dat was ook aan het tijdsverbruik van Martijn te zien.

In 2007 werd Martijn voor het eerst Europees kampioen, bij de welpen, en had ik de eer begeleider van hem te zijn in Sint Petersburg.

Het aantal gespeelde partijen was niet zo groot. Helaas zijn er nogal wat partijen gespeeld waarin alleen maar geruild werd om remise te bereiken. Jammer, dat men er soms niet meer voor speelt. Blijkbaar moet je jong zijn om alle partijen te spelen. Of hebben een aantal spelers extra rust nodig. Hoe dan ook, het is niet goed voor de damsport.

De komende match tussen Roel Boomstra en Alexander Schwarzman is een heel interessante. Schwarzman is een sympathieke, humoristische dammer met veel leuke eigenaardigheden. Onze clubgenoot heeft goede kansen, denk ik. In ieder geval zal het een zeer boeiende match worden, waar we als liefhebbers veel van zullen genieten.

